

много лични жертви. А тогава човѣкъ е по-бодър; животът е по-смисленъ. Да! — —

Той ѝ стисна рѣката и завѣрши: Да, въ това има нѣщо тѣй гъделиво, нѣщо, което движи човѣка напрѣдъ!

Тя само го погледна. И ако той бѣ внимателенъ, би схваналъ нейното удивление и несъгласие. Ала той не погледваше, подаденъ на мисълта сп и на ония бодри чувства, що увличаха душата му.

— Каква разлика отъ оня денъ, когато — — съ вѣздишка додаде тя.

— Кой денъ? — попита той.

— Когато ти за пръвъ пътъ подаде менъ рѣка.

— Оня денъ! Ти имашъ хубава память.

— Ти мислишъ, че чужденецътъ може да забрави часа, когато за пръвъ пътъ е намѣрилъ своята родина.

— Какъ хубаво бѣше тогава!

Тѣ замъкнаха унесени въ първия денъ на тѣхната срѣща.

— И хубаво и мило, — продума тя. За пръвъ пътъ те видѣхъ, а като че тѣй отдава, отдавна те знаяхъ.

— Азъ забѣлѣзахъ тоза. Много пакъ съмъ се канилъ да те попитамъ: кое ти обѣрна вниманието върху менъ тогава?

— Незнамъ — — така изобщо.

— Азъ прѣполагахъ, че ако не бѣше спора съ Радивоя. . . .

— Въ споменъ: съ Радивоя! — додаде тя.

— Азъ тѣй мисля: право, но братъ ти тогава ми направи силио впечатление. За пръвъ пътъ говорѣхъ съ него такава мисълъ! Единчекъ той, срѣдъ толкова умни хора, ми правѣше силенъ отпоръ.

— Не по-малко те озадачаваше и германскиятъ студентъ.

— Да. И той е сила глава. Но както той, сѫщо и Радивоя бѣха повече хора съ заучени мисли отъ книжките.

— Защо?

— Защото — — кажи ми: не е ли вѣрно, че въ човѣка има една амбиция да господствува, да владѣй? Било въ областта на мисълта съ логиката си, било въ границитѣ на една държава съ оръжието, било пай-сетнѣ срѣдъ едно общество отъ нѣколцина макаръ, надъ които, тѣй или инѣкъ, този човѣкъ иска да се чувствува силенъ.